

SZABÓ NÓRA KATALIN

A házasság és a bejegyzett élettársi kapcsolat jogintézményének összehasonlítása

(KONZULENS: DR. HEGEDŰS ANDREA)

Az általam elkészített dolgozattal azt a célkitűzést kívántam megvalósítani, hogy minél átfogóbb és kimerítőbb összehasonlítást végezzek a több ezer éves egyházi és több száz éves világi kultúrával rendelkező házasság intézménye és a hazánkban külföldi előzmények alapján újonnan bevezetett modernkori jogintézmény, a bejegyzett élettársi kapcsolat vonatkozásában.

Kontrasztba állítottam a két jogintézményt annak szem előtt tartásával, hogy a házasság hagyományosan egy férfi és egy nő önkéntes szövetségét jelenti, ezzel szemben a bejegyzett élettársi kapcsolatot hazánkban kifejezetten az azonos nemű párok számára alakították ki azzal a céllal, hogy az egyenjogúság, az egyenlő bánásmód és a diszkrimináció-tilalom jegyében immáron a meleg és leszbikus pároknak is része lehessen mindazon jogokban, előnyökben és kötelezettségekben, amelyek mindezedig kizárólag a különnemű párok számára voltak biztosítva a házasságkötés által.

Az egyes fejezeteken keresztül részletekbe menően vizsgálat tárgyává tettem a két jogintézményt, az egymáshoz viszonyított rendszerbeli elhelyezkedésüket, a fogalmukat, a létrejöttük egyes állomásait, az érvényességi feltételeiket, a családjogi, valamint a polgári jogi joghatásaikat, végül a megszűnésüket, illetőleg a megszüntetésüket. Az összehasonlító elemzés során párhuzamba állítottam az iménti szempontrendszer alapján a házasság és a bejegyzett élettársi kapcsolat közti hasonlóságokat, valamint kiemelem a két jogintézmény különbségeit.

Végül az utolsó részben – a teljesség igénye nélkül – arra vállalkoztam, hogy a dolgozati témám nemzetközi aspektusait is megvilágítsam, hiszen így látható a maga teljességében az a – már-már globálisnak mondható – liberalizálódási folyamat a homoszexualitás és a saját nemükhöz vonzódó személyek irányában, amely egyfajta kényszerhelyzetbe hozta az egyes állami jogalkotókat, hogy valamiképpen – adott esetben egy adekvát jogi szabályozás révén – reagáljanak a társadalomban végbemenő ez irányú változásokra. Az összehasonlításokból kitűnik, hogy az egyes külföldi jogalkotók eredetileg meglehetősen eltérő jogi konstrukciókat kreáltak, amelyek aztán az idő múltával egyre inkább liberalizálódtak és ezáltal tartalmilag is egyre közelebb kerültek egymáshoz.